

Danmarks Strandguide Djursland

af Bo Skaarup
www.danmarksstrandguide.dk
PublicMedia

Adgangs- og opholdsregler på strande, kyster og klitter

Offentlighedens adgang til at færdes på, opholde sig på og bade fra stranden er reguleret i Naturbeskyttelsesloven.

I lovens § 22 hedder det, at "strandbredder og andre kyststrækninger er åbne for færdsel til fods, kortvarige ophold og badning på arealer mellem daglig lavvandslinje og den sammenhængende landvegetation, der ikke er domineret af salttålede planter eller anden strandbredsvegetation."

- Man må bade og opholde sig på stranden i kortere tid – dvs. ikke over "en dag", men gerne om natten.
- Adgang sker på eget ansvar.
- Man må sove på stranden – også i sovepose – men det er ikke tilladt at sætte telt eller lignende op.
- På strande, kyster og klitter er det tilladt at færdes til fods, at trække cykler, barnevogne og lignende samt for handicappede at anvende kørestole og 3-hjulede knallerter.
- På klitfledede arealer er sidstnævnte dog kun lovligt på anlagte veje og på ubevokset strandbred.
- Det er tilladt at have en båd uden motor, som f.eks. en kajak, liggende på strandbredden under sit ophold på stranden.
- I perioden 1. april-30. september skal hunde føres i snor. Hunde skal altid føres i snor, hvor der er græssende husdyr.
- Man må gerne tænde bål på stranden, men ikke i bevoksede, klitfledede arealer. Lokale brandvedtægter samt andre love og regler kan dog forbyde det på den pågældende lokalitet.
- Ridning er tilladt i perioden fra den 1. september til den 31. maj på den ubevoksede strandbred, hvis der er lovlig adgang til den.
- På privatejede strandbredder, kyster og klitter må man ikke opholde sig eller bade nærmere end 50 meter fra beboelsesejendomme. Ejeren må ikke forhindre eller vanskeliggøre adgangen til stranden.
- På strandarealer, som inden 1916 blev udlagt som have eller inddraget under en erhvervsvirksomhed, gælder ovenstående ikke. Undtagelsen gælder også havne- og forsvarsanlæg.

Danmarks **Strandguide** Djursland

af Bo Skaarup

Udgivet med støtte fra

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Landdistrikter.dk

NORDEA
FONDEN

Frilufts
Rådet

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Danmark og EU investerer
i landdistrikterne.

www.danmarksstrandguide.dk
PublicMedia

Indholdsfortegnelse:

Forord	7	Strands Strand	76
Indholdstortegnelse	8	Dragsmur Strand vest.	78
Sådan bruger du bogen.	10	Kongsgårde Havn og Strand	80
God tur.	12	Stavsøre Strand	82
De 5 baderåd	12	Fejrup Strand	84
Hensynsfuld færdsel og ophold	13	Ørby Strand	86
En verden af oplevelser	14	Sletterhage Strand	88
Fuglene ved kysten	14	Sletterhage Strand ved ralværk	90
Dykning - spændende liv under overfladen	15	Sletterhage Fyr	92
Sejlads - så til søs!	16	Tyskertårnet og Buurs Klint	94
Havkajak - motion og afslapning.	17	Lushage	96
Wind- og kitesurfing - bræt og bølger.	18	Esby Strand	98
Paragliding - højt hævet over havet	19	Borup Strand	100
Lystfiskeri - lad børnene snøre fisken	19	Vængesøgård Strand	102
Geologien - høj og lav og midt imellem	21	Dragsmur Strand øst	104
De fem kysttyper	23	Sølystgård Camping.	106
Stier og ruter - smutveje, genveje og omveje	24	Fuglsø Strand	108
Danmarks kyster	26	Fuglsø Vig	110
Djursland - Jyllands naturskønne næse	28	Bogens Strand.	112
■ SYDKYSTEN - FLIGET OG VIGET	30	Strandkær Strand	114
Vosnæs.	32	Femmøller Strand.	116
Rodskov Strand	34	Lyngsbæk Strand	118
Ugelbølle Strand	36	Østervang grundejerforenings Strand	120
Mågeøen	38	Håndrup Strand	122
Følle Strand	40	Egsmark Strand	124
Strandhøjgård Strand	42	Vibæk Strand	126
Følle Bund	44	Ebeltoft Strand Camping	128
Kalø Slotsvig	46	Ebeltoft Havn	130
Kalø Slotsruin og Strand	48	Ahl Vig	132
Nappedam Havn.	50	Ahl Strand	134
Egens Havhuse	52	Ålerne Ebeltoft Færehavn vest	136
Vrinners Strand	54	Ebeltoft Færehavnslagune	138
Rolsøgaard.	56	Ebeltoft Færehavn øst	140
Knebel Strandpark	58	Øer Maritime Ferieby	142
Knebel Strand	60	Gåsehage	144
Knebelbro	62	Klokkegrund, Øreflak og Øerflippen	146
Øhoved	64	■ ØSTKYSTEN - RÅ OG SMUK	148
Dejret Strand	66	Hjelm.	150
Skødshoved Nordstrand	68	Hassenør.	152
Skødshoved Havn og Sydstrand	70	Blushøj Strand.	154
Bjødstrup Strand	72	Elsegårde og Blushøj Camping.	156
Molshoved Strand	74	Kobberhage Strand	158

Boeslum Strand160
Dråby Strand og Camping162
Holme Strand164
Holme strandparkering166
Jernhatten168
Rugård Camping170
Glatved Kalkværk172
Glatved Strand174
Katholm Strand og Havknuden176
Grenaa Sydstrand178
Polderrev Strand og Dr. Ferieby180
Grenaa Havn og Kattegatcentret182
Ålebugten184
Fornæs Fyr186

Bønnerup Havn og Strand216
Fjellerup Strand218
Fjellerup Strands Camping220
FDM Hegedal Strand Camping222
Dalgård Camping Strand224
Skovgårde Strand226
Rygård Strand228
Lystrup Strand230
Hevringholm Strand232
Store Sjørup Strand234

RANDERS FJORD - TAGRØR OG FUGLELIV. . . 236

Udbyhøj Færgeleje238
Voer Færgested240

NORDKYSTEN - KLINTER OG KONKYLIER. . . 188

Anholt Havn190
Anholt Camping192
Anholt Nordstrand194
Anholt Fyr og Totten196
Pakhusbugten og Anholt Sønderbjerg198
Anholt Vesterstrand200
Fornæs Camping202
Sølyst Strand204
Sangstrup Klint (Hjembæk)206
Karlby Klint208
Gjerrild Klint210
Gjerrild Nordstrand212
Albertinelund Camping214

Vid mere om...

Marsvinet - en dansk hval242
Sælerne - Danmarks største rovdyr242
Alger og blomsterplanter - gaver fra havet243
Fjæsing244
Brandmand244
Hugorm245
Blå Flag246
Nationalpark Mols Bjerge246
Habitatområder247
Naturfredninger247
Naturbeskyttelsesloven248
Feltguide249
Hvad du kan finde på nettet256

Gåsehage og Ebeltoft Færgehavn - nye strande skabt af sandvandring langs kysten.

De fem kysttyper

Skredterasser på stejlkyster

Undergrunden består af plastisk, altså letbevægeligt, ler med en grå til grågrøn farve. Når leret er mættet med vand, bliver det "levende" og skrider. Det er 34-60 millioner år gammelt. Den type kyst findes blandt andet ved Ørby Strand, Lushage og som på billedet i skoven syd for Rugård Camping.

Skredklinter.

Skredklinter findes, hvor havet graver i Djurslands bakker. Her ser man undergrunden af sten, grus, sand og ler, som er blevet mast op i istiden. De lette materialer - sand og ler - bliver ført videre af havet, og tilbage bliver spændende og sjove strandsten. Skredklinter findes blandt andet ved Kalø Slotsruin, Mols Hoved, Lushage, Fuglsø Strand, Elsegårde, Kobberhage og Gjerrild Klint.

Kalkklinter

Kalk og kridt er dannet af kalkskaller fra bittesmå dyr fra havet. Det er Danmarks undergrund, der rejser sig op til overfladen. Kalkklinterne her er op mod 65 millioner år gamle og rige på fossiler. Det er her, man kan finde forstenede søpindsvin. Kalkklinter findes ved Fornæs, Sangstrup Klint og Karlby Klint.

Tørlagte stenalderskrænter

Gamle kystskrænter fra stenalderen har hævet sig og ligger nu "strandet" inde i land. Det skyldes, at Nord-Skandinavien har hævet sig siden istidens tryk forsvandt - Djursland har hævet sig imellem 2-4 meter. Havskrænterne kan ses mange steder.

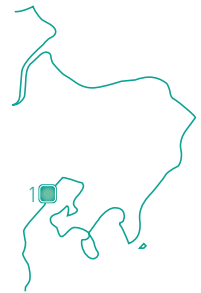
Den flade sandstrand.

Den flade sandstrand har sammenhæng med skredklinter, for det sand, som havet æder fra skredklinterne, bliver ført til andre steder, hvor det bliver sandstrand. Det kan iagttages mange steder på Djursland og er som regel de mest populære badestrande.

FISK OG FORNØJELSER

VOSNÆS

- 56°17'1.11"N 10°22'59.66"E
- Østvendt fjordstrand
- P-plads
- Privat strand

På den ene side troner Kalø Slotsruin i det fjerne, til den anden side står Studstrupværket, som forsyner det meste af Århus med energi. Og bag det hele ligger Vosnæs Gods, der ejes af Adam greve Knuth og har været i slægtens eje siden 1869.

Slottets historie går tilbage til 1400-tallet, hvor den første kendte ejer, Oluf Jepsen, nævnes i et skrift fra 1486. Det nuværende gods er dog opført i 1897 og tegnet af arkitekten August Klein. Siden er det ombygget, blandt andet efter en brand.

Vosnæs er et ualmindelig dejligt stykke Danmark – på én gang tidløst og midt i historien. Man kan bade fra stranden, men bedst egnet er den til en picnic, soppetur, til havkajak, en tur med fiskenettet eller bedre endnu: fiskestang og hjul.

Vosnæs er kendt for at være godt ørredvand, og i vintermånederne kan det også blive til en god stegetorsk. I maj og begyndelsen af juni trækker hornfiskene ind i stort tal.

Man kan komme ganske tæt på stranden i bil, men ellers er Vosnæs et godt sted at cykle eller gå til. Det er også en del af den internationale fjernvandrevej E1, som på dette stræk hedder Molsruten. Kommer man fra havet, er vandet dybest mod syd, hvor sejlbåde tit ligger for anker i læ af skoven og pynten. Både plante- og insektlivet er varieret og med til at gøre Vosnæs til en fin naturoplevelse. I forårets blomsterflor er blandt andet blå anemone, tjærenellike og nikkende limurt, og de fine lyserøde engelskræ, der tåler salt, er her også. Så det er bare at sætte sig til rette i strandkanten og nyde roen og udsigten.

Godset Vosnæs' historie går langt tilbage, og i dag er det stadig i drift. Her er blandt andet svinebrug, og godset producerer også pyntegrønt.

Sejlskibsfolket ankrer tit op på sydsiden af Vosnæs, hvor der er læ under de fleste forhold. Så kan de nyde de smukke omgivelser med kig til Mols Bjerge og Kalø Slotsruin.

PIRATØEN I KATTEGAT

HJELM

- 56° 8'0.08"N 10°47'55.89"E
- Sand- og stenstrand
- Ingen P-plads
- Privatejet ø

Let at komme hertil er det ikke. Belønningen er en følelse af at stå ved verdens ende, selv om man i virkeligheden kun er få kilometer fra fastlandet. Hjelm er lille, men oplevelsen stor. Her kan man være Robinson Crusoe for nogle timer, kun omgivet af vild natur og ensomhed.

Øen var engang regeret af den fredløse marsk Stig, og her bedrev han både falskmøntneri og sørøveri. I dag regerer terner og måger, og det får man at mærke, hvis man kommer for tæt på i ynglesæsonen. Så både af hensyn til fuglene og sig selv bør man holde sig fra rugestederne. Hjelm er privat, men stranden er som alle andre danske strande offentlig. Om sommeren bor der en familie på gården, og vil man gerne gå en tur rundt på øen, bør man banke på og spørge om lov. Så kan man også nyde

den fantastiske udsigt fra toppen af øen godt 40 meter over havet og i sommerhalvåret et væld af blomster. Øen er populær blandt dykkere, der her kan tage et hvil med fast grund under fødderne, før de igen forsvinder ned i dybderne til fiskene ved Klokkegrund med de flotte tangskove.

Hjelm må man komme til ved egen hjælp, og man skal ikke forsøge at svømme derud fra fastlandet, selv om afstanden ser overkommelig ud. Vandet er endog meget dybt, og strømmen er rivende stærk. Vejret slår også lynhurtigt om. Sejler man i havkajak herud, bør man have en motoriseret følgebåd med. Den beskyttede vestside byder på udmærkede strande, og det er også her, man kan ankre op og ligge for svaj med en sejlbåd. Vær opmærksom på at dønningerne fra Molslinjens færger og den øvrige skibstrafik kan være generende.

Vandet mellem Hjelm og fastlandet er usædvanligt dybt. Har man fiskelykken med sig, er her stortorsk at fange.

Blandt beboerne på Hjelm er får, og de tilhører en hårdfør race. De må klare sig selv året rundt, og derfor skal man heller ikke blive forbavset over at snuble over mumificerede dyrerester.

SEJLERNES SOLRIGE FAVORIT

ANHOLT HAVN

- 56°42'57.11"N 11°30'38.35"E
- Vestvendt havn
- P-plads
- Offentlig havn

Anholt har været dansk, svensk og sågar engelsk – englænderne besatte den strategisk vigtige ø under englandskrigene i begyndelsen af 1800-tallet.

I dag er det sejlere fra især Danmark og Sverige, der i sommermånederne besætter området omkring Anholt Havn. Mange af dem er til gengæld forlængst blevet besat af Anholts særlige natur og stemning og kommer igen år efter år.

Havnen og byen bag den er centrum for livet året rundt, men i skolernes sommerferie bliver Anholts hjerterytme ændret fra hvilepuls til tæt på maksimum. Der er plads til næsten 300 sejlbåde i havnen, men mange flere ligger for svaj, og færgen bringer dagligt nye gæster ovre fra fastlandet. Mågeskrig får selskab af råb over dækkene på flere sprog, glade hvin fra badende børn og musik til langt ud på natten, når spisestederne

Molevitten og Casablanca byder op til dans. I den mest hektiske periode stiger indbyggertallet fra 160 til 6.000.

Egentlig ligger havnen elendigt. En havn på Anholt burde ligge omme i Pakhusbugten, og det vidste myndighederne udmærket, for her ved det lave vand ved Vesterstrand sander den hurtigt til. Men i slutningen af 1800-tallet kunne man stadig udmærket huske, at englænderne havde besat Anholt, og planlæggerne var nervøse for, at en alt for god havn ville gøre Anholt for attraktiv. En øhavn blev overvejet – så kunne broen ud til den også ødelægges, hvis fjendtlige skibe indtog havnen. Imidlertid var den løsning så kostbar, at den helt blev opgivet. Så Anholt har sin sandede havn. Det tænker sejlerfolket sjældent meget over, for den mere end 100 år gamle havn ligger til gengæld smukt og ved en af øens bedste badestrande.

Der er gode muligheder for at få fladfisk og fjæsing på krogen fra molerne. Grillpladser på havnen gør det muligt at spise fangsten helt frisk. Har man ikke selv fiskelykke, er der en fiskeforretning.

Anholts fiskere hiver især fine jomfruhummere i land. Køb dem hos fiskehandleren, så støtter du øens erhvervsliv. Hummere, krabber og rejer er i øvrigt nært beslægtet med insekter.

Fjæsing

Danmarks eneste giftige fisk, Fjæsingen søger om sommeren fra dybderne mod kysten, hvor den jager tobis. Det meste af dagen skjuler den sig i sandbunden, hvorfor badende kan stikke sig på fiskens giftige rygfiner og gællelåg.

Spættet sæl

Spættet sæl er Danmarks mest almindelige sælart. Anholt huser en stor sælkoloni. Den spættet sæl bliver op til 1.8 m lang med en vægt på ca. 130 kg. Dyrene føder deres unger i juli, og kræver ro på stranden i ungerens 4 uger lange dieperiode.

Marsvin

Marsvinet er en af verdens mindste hvaler og almindeligt forekommende i alle danske farvande undtagen Østersøen. Føden består primært af fisk som torsk og sildefisk, men marsvinet tager også blæksprutter og krebsdyr.

Vandmand

Vandmand, også kaldet øregople optræder i stort antal langs Danmarks kyster. Vandmanden består af ca. 95% vand og er derfor uden nævneværdige fjender, på nær særlige krebsdyr, kaldet goplelus, som æder vandmandens fire halvrunde kønsorganer.

Brandmand

Rød brandmand er den største gople i de danske farvande. Den måler op til ca. 50 cm i diameter, med et slæb af flere meter lange næsten usynlige tråde med giftige nældeceller. Brandmanden træffes ofte nær kysten i fralandsvind.

Strandkrabbe

Strandkrabben er den mest almindelige krabbe i danske farvande. Man finder den på sten- og sandbund, i havne og alge- og ålegræsbevoksninger på det lave vand. Nedgravet i havbunden afventer den sit bytte og er næsten altædende.

Sølvmåge

Sølvmågen er Danmarks almindeligste mågeart. Den voksne fugl kendes på sit kraftige gule næb og en rød plet på spidsen af undernæbet. Det "stikkende" gule øje giver fuglen et barsk udseende. Sølvmågen er alt-ædende og opholder sig ofte i fiskerihavne.

Ålegræs

Ålegræs, eller bændeltang som den også kaldes, har intet med tang at gøre, men er den eneste blomsterplante i de danske farvande med rødder, stængel og blade. Ålegræsbælter er et yndet levested for mange småfisk, snegle, muslinger og krebsdyr.

Blæretang

Blæretang er almindelig ved Danmarks kyster og vokser fra 5 meters dybde til det lave vand, hvor den kan tåle at blive tørlagt ved lavvande. Tangen hæfter sig ofte til store sten og står oprejst i vandet ved hjælp af sine luftblærer.

Alm. Strandsnegl

Strandsneglen støvsuger kystens sten og muslinger for næringsrige algebælægninger. Med en tunge så ru som sandpapir, rasper den effektivt alle alger, den møder på sin vej. Selv er den en yndet delikatesse i Middelhavslandene.

Rur

Rurer eller Balaner er en familie af små krebsdyr, der har et kegleformet hus af kalk som kan lukkes. Hvis ruren bliver tørlagt lukker den i og undgår derved at udtørre. Ruren har den forholdsvis længste penis i dyreriget!

Havørred

Havørreden træffes overalt langs Danmarks kyster og lever både i salt og ferskvand. Om vinteren gyder fisken i åer og bække, mens sommeren tilbringes ude på de åbne og salte kyster, hvor den æder store mængder sild, tobis og rejer.